

Ruotu #96	(LillKoskela) => Hirvikoski
	Oulaistenkylä, Piipsjärvi/Oulainen

Sotilastorppa sijaitsi Oulaistenkylän yhteismaalla 33 km päässä rantatieltä ja 7,5 km Oulaisten kappelista. Alkujaan torpan paikaksi oli nimetty LillKoskela Oulaisten Piipsjärveltä, mutta ilmeisesti torppa rakennettiin alusta lähtien Oulaistenkylään Hirvikoski –nimiselle paikalle. Vuonna 1733 ruodun muodostivat talot:

#13	Törmä Pähl Christer	Oulainen
#10	Törmä Pehr Nilss	Oulainen
#7	Pykölä Johan Jörans	Oulainen
#16	Törmäkangas öde	Oulainen
#19	Lastumäki öde	Oulainen
#21	Isämaa öde	Oulainen
#22	Oja öde	Oulainen
#9	Kåskela Erik Hemmingss	Piipsjärvi
#17	Pähkö öde	Piipsjärvi
#15	Mäyrä öde	Piipsjärvi

Vuoden 1752 katselmuksessa torpan rakennukset olivat kunnossa. Juomavesi saatiin lähellä virtaavasta joesta. Peltomaata oli riittävästi. Aidat olivat kunnossa, oja ei tarvittu. Törmä, Täskala, Pähkö ja Mäyrä olivat raivanneet niittyosuutensa kylän takamailta, muut antoivat sotilaan kerätä heinät veromailtaan tai antoivat valmiita heiniä.

Vuoden 1781 katselmuksessa tupa oli kunnossa. Aitan alusrakenteet, lattia ja katto tuli uusiksi ja lato tuli kattaa uudelleen, muut ulkorakennukset olivat kunnossa. Pellot olivat kunnossa Törmälää ja Koskelaa lukuun ottamatta: Törmälän tuli raivata ja kivetä osuutensa kolmen riikintaalerin sakon uhalla ja Koskelan tuli laittaa kuntoon kahden kapanalan suuruinen palstansa sekä toimittaa sotilalle korvauksena 2 tynnyriä 14 kappaa viljaa, puoliksi ohraa ja ruista. Ruodun tuli raivata myös puutuva 8 heinähäkin osa heinäniityistä. Nämä tuli saattaa kuntoon vuoden 1782 syksyyn mennessä kolmen riikintaalerin sakon uhalla.

Vuoden 1791 katselmuksessa todettiin että vanha (savu-)pirtti tuli korvata uudella uloslämpivällä tuvalla. Aitta oli kunnossa, mutta navetan lattia ja katto tuli korjata, rehulato piti nostaa, kengittää ja laittaa kunnollisten nurkkakivien ja siihen tuli laittaa uusi lattia ja katto. Pellot olivat kunnossa, mutta osa ojista ja aidoista tuli kunnostaa. Nyt torpalla oli tarpeeksi niittyä. Puutet tuli korjata neljän riikintaalerin sakon uhalla.

Jacob Pählss Långström

1734–1737

Jacob on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1693–1705. Hänet otettiin sotilaaksi 9.8.1727 entisen Kemin komppanian numerolle #145, mistä siirrettiin tähän Pyhäjoen komppanian ruotuun 16.4.1734. Hänet erotettiin 8.7.1737, jolloin hänet todettiin pahatapaiseksi.

Jacob Långström, vaimo **Maria Pählsdr.** Jacob mainitaan entisenä sotilana poikansa Johanneksen hautausmerkinnässä vuonna 1738.

Lapset:

Johannes s.16.6.1734 Oulainen, k.29.1.1738 Oulainen,

Jacob s.9.12.1736 Oulainen.

Erich Långström 1739–1751
 Erich on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1721. Hänet otettiin sotilaaksi 16.2.1739. Ilmeisesti hän osallistui Hattujen sotaan vuosina 1741–42 ja rykmentin Ruotsin-retkelle talvella 1743–44. Vuonna 1743 hänen todettiin käyttävän yhä vanhan mallista hattua, sukkaa, liiviä, ja kengänsolkia. Vuosina 1748–51 hän oli linnoitustöissä Helsingissä; ainakin vuonna 1749 *Labnoissa* (tarkoittanee Lahnusta Espoon koillisosassa, missä ruutusotilaat olivat hakkaamassa tukkeja laivanrakennusta varten ainakin talvella 1748–49¹) ja Helsingin veistämöllä. Hän kuoli Helsingissä 12.4.1751 (tai 22.4.1751).

Eric Erichss Långström, vihitty 4.9.1743 Oulainen **Carin Pehrdr Törmälä** s.28.7.1722 Oulainen (vanh. **Törmälä Pehr Nielss** s.20.8.1689 ja **Lijsa Pehrdr** s.10.11.1682, k.22.5.1763 Oulainen). Erich maksoi 16.1.1748 Oulaisten kappelille 12 taalerin sakot ennenaikaisesta yhteiselosta, syntyihän esikoinen vähän ennen aikojaan. Carin lahjoitti Oulaisten kappelille 16 äyriä 15.3.1747, ilmeisesti kirkottamisesta lapsenteon jälkeen.

Lapset:

Elisabeth s.10.4.1744 Oulainen, vihitty 13.4.1766 Saloinen **Johan Johanss Tåkåla** s.2.7.1743 (vanh. ilmeisesti **Tåkåla Johan Staphanss** s._._.1689, k.3.8.1753 Saloinen ja **Britha Johansdr** s.5.4.1700). He asuivat Saloisten Tåkålassa vuoteen 1784.

Lapset:

Maria s.23.3.1770 Saloinen,
Anna s.13.12.1772 Saloinen,
Johannes s.30.6.1776 Saloinen,
Helena s.13.3.1778 Saloinen,
Martinus/Mårten s.7.2.1782 Saloinen,

Petrus s.20.5.1745 Oulainen,

Erich s.21.1.1747 Oulainen.

Thomas Mårtenss Långström 1752–1760
 Thomas on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1719. Hänet otettiin 24.1.1751 varamieheksi ruotuun #59 ja 24.1.1752 vakinaiseksi sotilaaksi tähän ruotuun. Hän osallistui Pommerin sotaan vuosina 1757–60. Hän karkasi rivistä Pommerissa 9.10.1760.

Thomas Mårtenss Långström s._._.1730, vihitty 4.2.1752 Pyhäjoki **Maria Henrichsdr Imbola** s.22.6.1728 Pyhäjoki (vanh. **Imbola Henrich** ja **Lisa Lucasdr**). Thomas lahjoitti Oulaisten kappelille 1 taalerin 30.4.1752 ja Maria lahjoitti 13 äyriä 4.11.1753, 24 äyriä 5.9.1756, 18 äyriä 24.3.1758 ja 24 äyriä 13.7.1760, ilmeisesti kirkottamisesta lapsenteon jälkeen. Thomasilla ei ole ehtool-lismerkintöjä vuoden 1757 jälkeen. Maria vihitty 2.avioonsa 2.12.1768 Oulainen leski **Johan Johanss Pääckö**.

Lapset Marian 1.aviosta:

Johannes s.3.6.1753 Oulainen,
Elisabeth s.24.7.1756 Oulainen,
Susanna s.12.2.1758 Oulainen,

Lapsi Marian 2.aviosta:

Maria s.2.4.1769 Oulainen.

Påhl Johanss (Springfelt/Långström) 1763–1788

Påhl on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1736. Hän oli 170 cm pitkä. Hänet otettiin 20.8.1757 sotilaaksi nimellä **Springfelt** ruotuun #78 (katso), mistä hänet siirrettiin tähän ruotuun 20.1.1763. Hänet on tuomittu 23.11.1759 juopottelusta 6 pariin raippoja. Hän lähti mukaan Kustaa III:n sotaan vuonna 1788, mutta hänet vapautettiin palveluksesta 19.8.1788 Suomenlinnassa. Tuolloin hänen todettiin olevan vanha ja voimaton. Hänen katsottiin palvelleen hyvin ja hänelle myönnettiin 9.6.1789 sotilashuonerahastosta 3 riikintaalerin 16 killingin suuruinen eläke.

Påhl Johanss Springfelt/Långström, ent. **Kinnunen/Kaattari**, s.24.1.1736 Toholampi, k.20.5.1795 Pyhäjoki (vanh. **Kaattari Johan Ericss** s.~.1686 ja **Maria Michelsdr** s.~.1692), vihitty 27.3.1757 Saloinen **Lisa Andersdr Häckilä** s.9.12.1725 Vihanti (RK: s.~.3.1725), k.15.10.1794 Saloinen (isä **Häckinen Anders Sigfridss** s.29.6.1689, k.22.11.1751 Vihanti). Påhl lahjoitti Oulaisten kappelille 3 taaleria 27.9.1762 sekä 1 taalerin 2.7.1763, 18.5.1764, 29.11.1767 ja 28.11.1773. Påhl oli vihittäessä varamies. Lisa asui vihkimisen jälkeen vuosina 1757–63 vielä kotonaan Häckisessä Vihannin Albuankylässä, kun Påhl oli Pommerin sodassa. Palattuaan Pommerista myös Påhl on merkitty Häckiseen vuosina 1762–63. He muuttivat tähän ruotutorppaan vuonna 1763. He muuttivat 10.2.1789 Oulaisista Pyhäjoelle, missä he olivat itsellisinä Yppärissä vuosina 1789–1800. Lisa muutti Saloisiin 11.7.1793.

Lapset:

Maria s.5.3.1758 Vihanti (Springfelt) (RK: s.~. 1752), vihitty 12.12.1801 Pyhäjoki **Lars Mattss Annala** s.12.7.1775 Pyhäjoki, k.~.1807 Pyhäjoki (vanh. **Annala Matts Larss** s.6.3.1745 Pyhäjoki ja **Lisa Mattsdr Grekula** s.17.8.1743 Pyhäjoki). He asuivat Pyhäjoella Pohjankylän Annalassa.

Marian aviottomat lapset:

Johan s.10.9.1786 Saloinen, k.31.3.1790 Haapavesi,

Matthias s.12.12.1787 Saloinen, meni 9.2.1807 Ylivieskaan,

Lars s.13.8.1801 Pyhäjoki, k.5.1.1802 Pyhäjoki, ilmeisesti hän on Larsin lapsi,

Marian ja Larsin yhteinen lapsi:

Lisa s.22.6.1803 Pyhäjoki,

Johannes s.1.6.1763 Oulainen, myöh. sotilas #59 Johan **Back** (katso),

Andreas s.29.3.1770 Oulainen (hätäkaste), k.21.9.1770 Oulainen.

Simon Storm 1789–1798

Simon on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1766. Hän oli 175 cm pitkä. Hänet otettiin sotilaaksi Kustaa III:n sodan aikana 9.3.1789. Jo keväällä 1789 hän marssi komppanian mukana itärajalle Joensuuhun. Ilmeisesti hän osallistui vuoden 1789 taisteluihin Savossa ja kesällä 1790 rykmentin sotatoimiin Savonlinnan seudulla. Hän oli kesän 1793 linnoitustöissä Elimäen Villikkalassa ja kesän 1795 Hämeenlinnassa. Hänet tuomittiin 29.9.1794 kihlakunnanoikeudessa väkivaltaisuudesta, rangaistuksena 21 raipaniskua ja Oulaisten kirkossa kärsittävä häpeärangaistus. Hänet teloitettiin 8.10.1798 murhasta tuomittuna^{2,3}.

Simon Mattss Storm s.13.10.1762 *Isokyrö* (vanh. luultavasti **Luchtala Matts Jacobss** s.~.1730, k.2.8.1789 Isokyrö ja **Sophia Eliasdr** s.~.1733 Isokyrön Tuuralan kylästä). Hänet on merkitty ruotutorppaan vuosina 1791–94.

Vaasan hovioikeudessa 2.5.1794 Simonin todettiin syyllistyneen taikauskoon.⁴

Anders Johanss Klingenberg

1798–1808

Anders, ent. **Lerbäck**, on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1759–60. Hän oli 170 cm pitkä. Hänet otettiin 12.10.1779 sotilaaksi ruotuun #85 (katso), mistä siirrettiin 8.12.1798 tähän ruotuun. Hän osallistui Suomen sotaan vuonna 1808. Hän karkasi rivistä 25.12.1808, jolloin armeija oli jo perääntynyt Ruotsin puolelle. Hän antoi vuonna 1812 valtakirjan kapteeni Fredric Castrénille palkkarästiensä nostamiseksi Tukholmasta heinäkuun ja joulukuun 1808 väliseltä ajalta. II kenttäpataljoonan palkkalistan mukaan hänen todettiin 20.8.1812 menettäneen kaikki oikeutensa palkkarästeihinsä karkaamisen takia. Kuitenkin hänelle myönnettiin 9.4.1823 eläke sotilashuonerahastosta.

Katso ruotu #85.

Viitteet

¹ [Holm 2012, s.186.](#)

² OMA, Oulun lääninkanslian arkisto: Ea4:20, sivu 72/saapunut 17.9.1798

³ OMA, Oulun lääninkanslian arkisto: Ea4:20, sivu 257/saapunut 31.12.1798

⁴ OMA, Oulun lääninkanslian arkisto: Ea4:16, sivu 22/saapunut 26.5.1794